

Použité zkratky v tabulce

RL	registrační list
V	výjimka ze zákazu obchodních činností udělená v souladu s čl. 8 nařízení Rady 338/97
DP	dovozní permit (povolení k dovozu)
VP	vývozní permit (povolení k vývozu)
OD	oznámení o dovozu (formulář lze získat na celním úřadě přímo na hraničním přechodu)
KÚ	příslušný krajský úřad
SCHKO	správa chráněné krajinné oblasti nebo národního parku, pokud zde má žadatel trvalé bydliště
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
ZCH	záznamy o chovu (vede držitel exempláře)
ZO	záznamy o obchodu (vede držitel exempláře)

Poznámky

- 1) Pokud je druh zvláště chráněným zákonem č. 114/1992 Sb., slouží místo RL výjimka ze zákazu chovu podle § 56 nebo osvědčení o vzetí do evidence podle § 54 tohoto zákona, které vydávají místně příslušné SCHKO a KÚ.
- 2) + V lze doporučit jako doklad o legálním původu v ČR i EU.
- 3) Zároveň se vyžaduje vývozní doklad CITES ze třetí země.
- 4) K žádosti o vývoz CITES I je někdy vyžadováno dovozní povolení třetí země.
- 5) V může být též z jiného členského státu EU.
- 6) RL, pokud je pro druh stanovena povinná registrace a doklady dle pozn. č. 7.
- 7) jakýkoliv doklad prokazující legální původ, který správní či kontrolní orgán uzná za věrohodný (kopie dovozních povolení, potvrzení o povoleném dovozu, registrační list, faktury, účtenky, stvrzenky, záznamy o chovu a obchodu apod.).

Vlk obecný (*Canis lupus*), CITES II, příloha A

Zjednodušený přehled dokumentů a vydávajících orgánů potřebných k nakládání s exempláři CITES V EU

Jedinec druhu z přílohy	Jak s ním chci nakládat?	Držení či chov pro neobchodní účely	Komerční využívání (prodej, koupě, výměna, vystavování za úplatu atd.) v rámci ČR nebo EU	Nekomerční využití (přednášky, ekologická výchova, cestování v rámci EU)	Dovoz ze třetí země (mimo EU)	Vývoz mimo EU
A	Potřebuji dokumenty	RL ¹ + ZCH	RL (pouze v ČR) + V (ČR i EU) + ZCH + ZO	RL (pouze v ČR) ² + ZCH	DP ³	VP ⁴
B	Potřebuji dokumenty	RL ⁶ + ZCH	RL ⁶ + doklad o legálním původu ⁷ + ZCH + ZO	RL ⁶ + doklad o legálním původu ⁷ + ZCH	DP ³	VP
C	Potřebuji dokumenty				VP + OD (pokud je druh CITES III, pokud není CITES - pouze OD)	VP
D	Potřebuji dokumenty				OD	

Orgány CITES v ČR

- **Ministerstvo životního prostředí** - výkonný orgán CITES s hlavní odpovědností, vydává dovozní a vývozní povolení: Vršovická 65, 100 10 Praha 10, tel.: 267 122 340, cites@mzp.cz, <http://www.mzp.cz/cites>
- **Krajské úřady, orgány rostlinolékařské péče** - místně příslušné výkonné orgány. Udělují výjimky ze zákazu obchodních činností, provádějí povinnou registraci exemplářů. Orgány rostlinolékařské péče vydávají osvědčení pro uměle vypěstované rostliny použitelná místo vývozních povolení.
- **Česká inspekce životního prostředí** - kontrolní orgán, dohlíží na dodržování právních předpisů souvisejících s legislativou CITES: Na Břehu 267, 190 00 Praha 9, tel.: 222 860 308, pohotovost: 731 405 056, e-mail: cites@cizp.cz, <http://www.cizp.cz>
- **Agentura ochrany přírody a krajiny ČR** - vědecký orgán CITES, vydává odborná stanoviska: Kaplanova 1931/1 39, 148 00 Praha 4, tel: 283 069 180, e-mail: cites@nature.cz, <http://www.nature.cz>

Odkazy

Oficiální webové stránky úmluvy CITES: <http://www.cites.org>
Informace o obchodování s ohroženými druhy v rámci EU (databáze WCMC): <http://www.unep-wcmc.org>
Texty aktuálních předpisů CITES v českém jazyce: http://www.mzp.cz/cz/cites_legislativni_zajisteni_umluvy

Základní legislativa CITES

ČESKÁ REPUBLIKA:

- **Zákon č. 100/2004 Sb.** o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy).
- **Vyhláška č. 210/2010 Sb.** k zákonu o obchodování s ohroženými druhy.

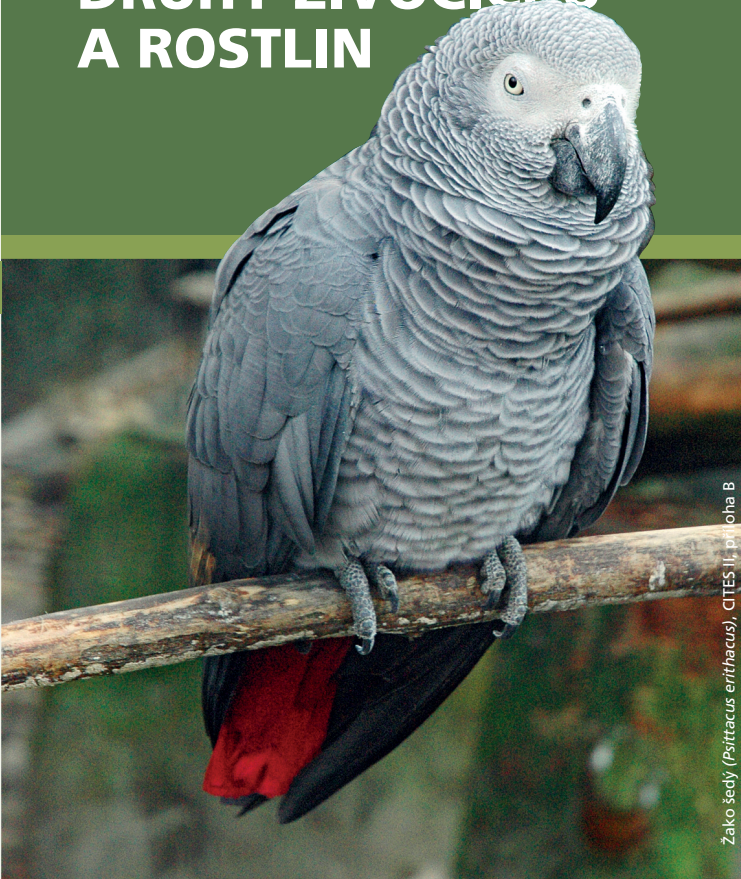
EVROPSKÁ UNIE:

- **Nařízení Rady (ES) č. 338/97** o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi - základní nařízení.
- **Nařízení Komise (ES) č. 865/2006** - hlavní prováděcí předpis k Nařízení 338/97.
- **Nařízení Komise (ES) č. 750/2013** (Přílohy A-D, průběžně aktualizováno).
- **Nařízení Komise (ES) č. 578/2013** o pozastavení dovozu exemplářů určitých druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin do Společenství (předpis se často mění, obvykle je vydáno nové nařízení).

ÚMLUVA CITES & EVROPSKÁ UNIE

INFORMACE
O OBCHODOVÁNÍ
S OHROŽENÝMI
DRUHY ŽIVOČICHŮ
A ROSTLIN

Žako šedý (*Psittacus erithacus*), CITES I, příloha B

Úmluva CITES

CITES je oficiálně používaná zkratka Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (**C**onvention on **I**nternational **T**rade in **E**ndangered **S**pecies of Wild Fauna and Flora). Jejím cílem je, aby mezinárodní obchod s těmito druhy neohrozil jejich přežití ve volné přírodě. V současné době Úmluva zahrnuje více než 30 000 druhů živočichů a rostlin.

Úmluva CITES je v legislativě Evropské unie zakotvena několika právními předpisy, které jsou závazné pro všechny členské státy Evropské unie (EU) a jsou nadřazené národním zákonům (viz přehled legislativy CITES). Exemplář je jakýkoliv živý nebo neživý jedinec živočicha či rostliny (nebo jeho část či výrobek z něj) patřící do druhu uvedeného v přílohách A-D.

Přílohy CITES

Druhy z příloh CITES I – III jsou podle nařízení EU členěny do příloh A - D.

Příloha A - druhy přímo ohrožené vyhubením a druhy, které se přirozeně vyskytují ve volné přírodě EU a jsou chráněny zákony členských států nebo legislativou EU na ochranu přírody (zahrnuje např. všechny druhy evropských dravců a sov). Příloha A je tedy obsáhlejší než příloha CITES I.

Příloha B - zahrnuje většinu druhů z přílohy CITES II, některé druhy z přílohy CITES III, ale i druhy, které nejsou chráněny úmluvou CITES a jejichž dovoz do EU je pozastaven, neboť jako nepůvodní invazní druhy představují hrozbu pro evropskou přírodu - např. želva nádherná (*Trachemys scripta elegans*) a skokan volský (*Lithobates catesbeianus*).

Příloha C - tvoří ji seznam druhů z přílohy CITES III a některých druhů, které nejsou chráněny úmluvou CITES.

Příloha D - týká se některých druhů z přílohy CITES III a druhů, které nejsou chráněny úmluvou CITES. Jejich dovoz do EU je sledován a vyhodnocován na základě tzv. oznámení o dovozu - např. norek sibiřský (*Mustela sibirica*).

Seznamy druhů jsou uvedeny v nařízení Komise (ES) č. 750/2013, které je pravidelně aktualizováno (zpravidla je vydáno nové nařízení).

Delfín skákavý (*Tursiops truncatus*), CITES II, příloha A

Nakládání s druhy z přílohy A (článek 8 nařízení Rady 338/97)

V Evropské unii je zakázáno komerční využívání exemplářů druhů z přílohy A. To je definováno jako nakupování, nabízení ke koupi, nabývání pro obchodní účely, veřejné vystavování pro obchodní účely, využívání pro obchodní zisk a prodej, držení za účelem prodeje, nabízení k prodeji nebo převážení za účelem prodeje. „Prodejem“ je míněna jakákoliv forma prodeje a rovněž i pronajmutí, směna nebo výměna.

Výjimky ze zákazu komerčního využívání

Ze zákazu je možné udělit výjimku, kterou ve správním řízení vydávají výkonné orgány CITES (krajské úřady). Výjimka neplatí pro dovoz a vývoz z EU, kdy je nutný jiný typ povolení (permit).

Výjimky jsou dvojího druhu:

a. Výjimka pro konkrétní exemplář - platí pro konkrétního nezaměnitelně označeného jedince (savci, ptáci a plazi - mikročip, ptáci narození a odchovaní v zajetí – kroužek - dále viz článek 66 nařízení Komise (ES) č. 865/2006). Výjimka platí po celou dobu života exempláře a pro jakoukoliv transakci v rámci celé EU (pokud informace ve výjimce obsažené stále odrážejí aktuální stav), je předávána novému majiteli spolu s příslušným exemplářem.

b. Výjimka pro konkrétní transakci nebo činnost - např. pro jednorázový prodej, může být omezena časově či určena pro konkrétního majitele (v případě využívání exempláře pro vědeckou či osvětovou činnost). Je vydávána i pro jedince, které nelze trvale nezaměnitelným způsobem označit (např. mladé želvy rodu *Testudo* nelze čipovat, značení čipem se v zemích EU zpravidla používá od velikosti břšní části krunýře 10 cm). Vzhledem ke způsobu značení by měly být výjimky omezeny na jednu transakci mimo ČR a/nebo na více transakcí v rámci ČR.

Povinná registrace exemplářů CITES v ČR (§ 23 zákona č. 100/2004 Sb.)

Povinná registrace se vztahuje na živé savce, ptáky a plazy většiny druhů z přílohy A a některých druhů z přílohy B (viz příloha č. 2 k zákonu č. 100/2004 Sb.). Exempláře musí zaregistrovat každý vlastník nebo tzv. „dlouhodobý držitel“ bez ohledu na to, zda exemplář využívá ke komerční činnosti.

Registrační povinnost se nevztahuje na druhy, které se vyskytují volně v přírodě České republiky (např. naše druhy dravců a sov, vydra říční, vlk, rys ostrovid), některé okrasné druhy ptáků a druhy, jež nelze nezaměnitelně označit (oboživilníci, ryby, bezobratlí, rostliny) a všechny neživé exempláře.

Registrační list je platný pouze na území ČR a měl by obsahovat veškeré známé informace o exempláři (datum narození, rodiče, čísla dovozních a vývozních povolení, jakékoliv další informace o okolnostech získání). Registrační list může účinně napomáhat při prokazování legálního původu exempláře. Sám o sobě je však pouze dokladem o splnění registrační povinnosti a nelze jej považovat za doklad o původu (není vydáván ve správním řízení a nesnímá z držitele odpovědnost za legální původ exempláře).

Registraci exemplářů provádějí příslušné krajské úřady (zpravidla odbor životního prostředí).

Záznamy o chovu a obchodu (§24 zákona č. 100/2004 Sb.)

Ze zákona vyplývá držitelům exemplářů CITES povinnost vedení tzv. záznamů o chovu a o obchodu. Každý, kdo chová exempláře z přílohy A nebo B nebo s nimi obchoduje, je povinen o tom vést písemné záznamy. Podrobnosti o tom, jak záznamy vést, a seznamy druhů, u kterých záznamy nejsou třeba, jsou uvedeny ve vyhlášce č. 210/2010 Sb.

Dovoz a vývoz

Dovozem a vývozem se rozumí obchod s třetími zeměmi (tj. mimo EU). K dovozu či vývozu exemplářů CITES z přílohy A a B je nutné dovozní i vývozní povolení (tzv. permit), které vydává výkonný orgán CITES s hlavní odpovědností. Tím je v ČR Ministerstvo životního prostředí, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků a v zemi dovozu/vývozu příslušný výkonný orgán dané země. Pro druhy z přílohy C je požadováno vývozní povolení země, ve které je druh zařazen do přílohy CITES III. Pro dovoz druhů z příloh C a D je vyžadováno oznámení o dovozu, které lze vyplnit na celním úřadě na hraničním přechodu.

Orchidej (*Vanda coerulea*), CITES II, příloha B